N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 13 mars 1900, kl. 1 e. m.

Betänkande, angående vissa delar af tullbevillningen.

(1:a A.)

Bevillningsutskottet har härmed velat afgifva yttrande i anledning af följande till utskottet hänvisade motioner rörande ändringar i nu utgående tullbevillning, nemligen motionerna

n:o 101 inom Andra Kammaren af herr *M. F. Nyström*, om nedsättning af tullen å lösa delar till dockor;

n:o 127 inom Andra Kammaren af herr *J. Bengtsson* i Bjernalt, om höjning af tullen å spelkort;

n:o 70 inom Andra Kammaren af herr *O. Emthén*, om borttagande af tullen å superfosfat, samt

n:o 125 inom Andra Kammaren af herr *H. Hallin*, om höjning af tullen å vissa väfnader.

Leksaker.

Enligt gällande tulltaxa utgör tullsatsen för leksaker, alla slag, utan afseende å materialet, äfvensom delar dertill, 2 kronor för kilogram.

Herr *Nyström* föreslår nu i sin ofvannämnda motion, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att tullen å lösa delar till dockor nedsättes till 50 öre för kilogram.

Till stöd för detta förslag anför motionären:

»När vid 1892 års riksdag tullen å leksaker bestämdes till 2 kronor pr kilogram, upphäfdes den förut gällande bestämmelsen, att leksaker, andra slag (än af trä eller sammansatta ämnen) skulle förtullas såsom det ämne, hvaraf de bestå, och samtidigt tillkom den nya bestämmelsen, att delar till leksaker skola draga samma tull som det hopsatta, färdiga fabrikatet. Motivet till den senare bestämmelsen uppgaf 1892 års bevillningsutskott vara det, att, efter hvad utskottet inhemtat, den högre tullen för leksaker af sammansatta ämnen ofta nog kringgås derigenom, att de särskilda delarne införas i olika kolli för att efter införseln åter sammansättas. Någon betänklighet mot att upphäfva den förstnämnda bestämmelsen ansåg utskottet ej böra förefinnas, då den inhemska leksakstillverkningen under de senare åren ej obetydligt tilltagit. Samma skäl anfördes äfven af 1888 års bevillningsutskott, som dessutom såsom skäl för den då föreslagna och vidtagna tullförhöjningen anförde, att importen af leksaker år 1886 uppgick till 120,000 kronor. Jag är ej i tillfälle att för leksaksindustrien i dess olika grenar bedöma verkan af den åren 1888 och 1892 införda tullsatsen af 2 kronor per kilogram, men att döma af importen år 1897 och närmast föregående år, synes den höjda tullens verkan på leksaksindustrien i sin helhet ej varit den åsyftade, i det importen nämnda år utgjorde 324,867 kronor, således nära tredubbelt mot år 1886. Jemföres denna importsiffra med tillverkningsvärdet af leksaker för samma år eller kronor 184,358, så framgår tydligt, att tillverkningen ej gått framåt så som man haft anledning att vänta.

En gren af leksakstillverkningen, som af den nämnda tullsatsen tydligen hindrats i sin utveckling, är dockfabrikationen. Denna fabrikation är för de allra flesta af de i tillverkningen använda råvarorna hänvisad till utlandet, och de flesta af de materialier, som ingå i dockornas utstyrsel, draga högre, i vissa fall många gånger högre tull än de färdiga dockorna, som, iklädda dessa materialier, draga en tull af allenast 2 kronor per kilogram. Sålunda är, som bekant, tullen å siden och sidenband 8 kronor, å halfsiden och halfsidenband 3 kronor, å paljetter 12 kronor, å plymer 30 kronor, å spetsar, andra slag, 4 kronor, å tyll 2,50 kronor etc., allt per kilogram. Hvilka konkurrenssvårigheter dessa höga tullsatser måste bereda de svenska dockfabrikerna gent emot de utländska ligger i öppen dag.

Dessa svårigheter skulle dock vara öfverkomliga, om tullen å lösa delar sänktes till ett för dem rimligt belopp. De delar, hvarom här är fråga, äro hufvuden, armar, ben och dylikt, hvilka icke tillverkas i erforderlig utsträckning och delvis icke alls tillverkas inom landet, och som

nu, såsom sagts, draga en tull af 2 kronor per kilogram. Denna tull uppgår i vissa fall till öfver 400 procent af varans värde, och en härvarande dockfabrikant har tillstält mig en faktura från en tysk fabrikant af dylika delar, för hvilken faktura, som slutar å 16,35 riksmark, den bilagda tullräkningen uppgår till 60,60 kronor.

Den omständigheten, att fabrikanten verkligen betalar en dylik tull, visar tydligt, att han icke inom landet kan erhålla de för sin tillverkning nödiga materialierna, och att han i och för deras anskaffande ovilkorligen är hänvisad till utlandet.

Att denna gren af leksakstillverkningen under sådana förhållanden icke kan föra annat än en tynande tillvaro är påtagligt, och så vidt jag kunnat utröna, finnas ej mera än två dylika fabriker inom landet, den ena i Stockholm, den andra i Göteborg, den förra sysselsättande 15 à 16 arbetare.

Dockor äro, som hvar man vet, en relativt stor artikel, och man torde utan öfverdrift kunna säga, att af alla importerade leksaker åtminstone en tredjedel utgöres af dockor. Genom en billigare tullsats å lösa delar skulle säkerligen en stor del af denna utländska tillverkning öfverflyttas till de svenska fabrikerna.

I fråga om det belopp, hvarmed tullen å lösa delar bör sänkas, må anmärkas, att dylika delar, såsom hufvuden, armar, ben och dylikt, i allmänhet tillverkas af färgadt eller måladt porslin, och att dessa delar, då de voro af porslin, före år 1892 förtullades såsom färgadt sådant med 47 öre per kilogram. Att återgå till denna ojemna siffra synes mig dock vara olämpligt, utan synes mig densamma böra afrundas till 50 öre eller samma tullsats, som gälde för leksaker i allmänhet före år 1882. Denna nedsättning kan ej anses vara för stor, helst man besinnar, att den svenske fabrikanten ändock i vissa afseenden, trots nedsättningen, blir sämre ställd än den utländske, i det han för siden och en del öfriga tillbehör har att betala en vida högre tull än importören af det hopsatta fabrikatet.»

I det 1892 års Riksdag förelagda förslag till ny tulltaxa skulle, i likhet med hvad förut gälde, leksaker af trä eller sammansatta ämnen draga en tull af 2 kronor för kilogram, men deremot »andra slag» förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå. Häremot anmärkte bevillningsutskottet, att, efter hvad utskottet inhemtat, ofta nog den högre tullen för leksaker af sammansatta ämnen kringginges derigenom, att de särskilda delarne infördes i olika kolli för att efter införseln åter sammansättas. Utskottet, som ansåg en förhöjning af tullen å leksaker så mycket mindre böra väcka betänklighet, som tillverkningen af leksaker inom landet under

närmast föregående år tilltagit icke obetydligt, hemstälde derför, till förekommande af tullens eluderande på omförmäldt sätt, att delar till leksaker skulle draga samma tull som färdiga, och denna utskottets hemställan, mot hvilken icke någon reservation anfördes, vann Riksdagens bifall i båda kamrarne utan att ens votering derom i någondera kammaren förekom. Sedan dess har icke något förslag till ändring af denna tullsats inom Riksdagen framkommit förr än nu.

Det torde böra beaktas, att, ehuru enligt motiveringen för motionen frågan gäller en tullnedsättning allenast för nyss omförmälda slag af delar till dockor, motionärens förslag dock innefattar nedsättning af tullen å alla slags lösa delar till dockor, och att genom ett bifall till detta förslag det således skulle göras möjligt för utländska fabrikanter att till riket införa hvilka delar som helst till dockor och här låta hopsätta dem, hvarigenom det tullskydd, som genom den nuvarande tullsatsen afsetts att bereda den inhemska tillverkningen af leksaker, skulle till väsentlig del upphäfvas i fråga om dockfabrikationen. Då vid frågans föregående behandling inom Riksdagen enstämmigt uttalats den åsigt, att tullsatsen för leksaker bör sättas så hög, att tillverkningen af denna vara till hufvudsaklig del sker inom landet, hemställer utskottet,

1:o) att Riksdagen måtte, med afslag å herr Nyströms motion, besluta, att nu gällande tullsats för leksaker och delar dertill skall bibehållas oförändrad.

Spelkort. I ofvanberörda, af herr Bengtsson väckta motion har förslag framstälts, att tullen å spelkort, som nu utgår med 10 öre för kortlek, måtte höjas till 2 kronor för kilogram, derunder inbegripna målade, tryckta, figurerade och ofigurerade ark, afsedda att till spelkort sönderskäras.

Motionären anför såsom grund för den föreslagna tullförhöjningen följande:

»Sverige har i alla tider haft godt namn om sig för sina spelkort, och derför har också intill senare tider tillverkningen deraf för landets behof skett utan utländsk tillförsel. Ett annat förhållande började likväl 1894, då den första nämnbara import syntes med 559 stycken kortlekar, och sedan dess har importen ökat sig i en för den svenska tillverkningen oroväckande grad, så att den enligt vidstående uppgift från kongl. stats-

kontoret för år 1899 utgör 87,075 stycken kortlekar, eller cirka en tredjedel af landets hela konsumtion.

Import	1894	=	559	stycken	lekar.
»	1895	=	474	»	»
»	1896	=	4,174	»	»
»	1897	=	8,312	»	»
»	1898	=	31,153	»	»
»	1899	=	87,075	»	» .

Orsaken till denna inport beror derpå, att tullen å spelkort är så godt som ingen, nemligen endast 10 öre per lek. Derigenom har en firma Dondorf, som drifver en oerhördt stor spelkortsfabrikation i Frankfurt am Main, lyckats att intränga i den svenska marknaden, och då denna tyska fabrik, redan förut stor, nu från Sverige erhåller en tillverkningsökning af 600 gross och med utsigt till ännu större omsättning, är det tydligt, att en dylik fabrik kan ställa sina pris så lågt, att 10 öre per lek ej spelar någon roll för målet att i grund tillintetgöra den svenska tillverkningen.

På visst sätt kan ju spelkort anses som en lyxartikel, men då dessa svårligen kunna undvaras, borde väl dessa ostördt få tillverkas inom landet, och torde för vinnandet af detta ändamål den nu gällande tullsatsen böra fördubblas eller, då en kortlek väger från 100 till 125 gram, tullsatsen bestämmas efter vigt till samma belopp som leksaker eller 2 kronor pr kilogram, icke blott för kortlekar, utan, till förekommande af möjliga försök att kringgå lagen, äfven för målade, tryckta, figurerade och ofigurerade ark, afsedda att till kort sönderskäras.

Genom denna lilla tullförhöjning skulle ingen fara uppstå för tullförsnillning, men den svenska spelkortstillverkningen erhålla det nödiga skydd, den så väl behöfver mot en påträngande utländsk konkurrens.»

Motionärens uppgifter om införseln af spelkort äro hemtade från statskontoret, men då uppgifterna från statskontoret icke kunna afse annat än antalet af de kortkonvolut och stämpelremsor, som under de särskilda åren från statskontoret till länsstyrelserna utlemnats för att vid behof tillhandahållas vederbörande importörer af utländska spelkort samt antalet af nämnda konvolut och remsor, af hvilka vid årsskiftena en del kan finnas i förvar hos länsstyrelserna, sålunda icke öfverensstämmer med antalet af införda spelkortlekar, har utskottet velat meddela på den officiela

statistiken grundade uppgifter rörande införseln af spelkort, hvilken införsel utgjort:

år 1893	165	lekar.
» 1894	496	»
» 1895	946	»
» 1896	2,859	»
» 1897	7,245	»
» 1898	24,241	» .

Enligt utskottet meddelade uppgifter utgör tillverkningskostnaden för spelkort från 25 till 50 öre för hvarje lek, allt efter qvaliteten. Den nuvarande tullsatsen, 10 öre för hvarje lek, är således i förhållande till nämnda kostnad ingalunda obetydlig. Vigten lärer enligt samma uppgifter utgöra för en kortlek af svensk tillverkning från 80 till 110 gram och af tysk tillverkning ungefär 120 gram, hvaraf framgår, att den af motionären föreslagna tullsatsen skulle i fråga om tysk tillverkning uppgå till 24 öre för hvarje lek. Äfven om en så hög tullsats skulle kunna anses påkallad af den omständigheten, att spelkort måste anses såsom en lyxvara, talar dock emot förslaget, att genom antagande af detsamma frestelsen till underslef skulle ökas, såsom erfarenheten i ett liknande fall tillförene ådagalagt.

Utskottet hemställer fördenskull,

2:o) att Riksdagen måtte, med afslag å herr Bengtssons motion, besluta, att nu gällande tullsats för spelkort skall bibehållas oförändrad.

Superfosfat. Herr Emthéns ofvan omförmälda motion, uti hvilken herrar *J. Öberg* och *C. Bergström* instämt, är af följande lydelse:

»Den vid 1898 års riksdag åsatta tullen å superfosfat, 25 öre pr 100 kilogram, är visserligen i och för sig icke hög, men icke dess mindre har en så väsentlig prisstegring egt rum, att den utgör cirka 30 procent af värdet. — Priset å 20-procentig fosfat var före tullsatsens åsättande 6,25 pr 100 kilogram, men steg omedelbart till 8 kronor, hvilket pris äunu är gällande. Att denna prishöjning verkar hämmande på konsumtionen

eller användningen af detta gödslingsämne, är helt naturligt. — Antager man, att konsumtionen begränsas i samma proportion, som priset stegrats, så återverkar detta högst betänkligt på jordbruksnäringen.

Då superfosfat sålunda är för jordbrukaren ett ytterst vigtigt produktionsmedel, så tillåter jag mig härmed vördsamt hemställa, att Riksdagen måtte besluta borttaga tullen å superfosfat.»

Frågan, huruvida superfosfat bör vara belagd med tull, har vid flere föregående riksdagar förevarit. Sålunda väcktes vid 1888 års riksdag förslag om åsättande af en tullsats å nämnda vara af 50 öre för 100 kilogram. Denna motion tillstyrktes af bevillningsutskottet, hvarefter Riksdagen, sedan Första Kammaren bifallit, men Andra Kammaren afslagit utskottets hemställan, i gemensam votering beslöt, att gällande tullfrihet skulle bibehållas. Vid 1892 års riksdag föreslog Kongl. Maj:t i anslutning till 1888 års tullkomités mening, att superfosfat måtte beläggas med en tullsats af 25 öre för 100 kilogram. Förslaget afstyrktes af bevillningsutskottet och blef af Riksdagen afslaget. Vid riksdagarne åren 1896 och 1897 väcktes åter motioner med yrkande om tull å superfosfat, år 1896 af 50 öre och år 1897 af 25 öre, allt för 100 kilogram, men vid båda dessa tillfällen blefvo förslagen af bevillningsutskottet afstyrkta och af Riksdagen afslagna. Det vid sistnämnda års riksdag framstälda förslaget återupptogs i väckta motioner vid 1898 års riksdag. Bevillningsutskottet hemstälde å nyo om afslag å motionerna, hvilken hemställan bifölls af Andra Kammaren, hvaremot Första Kammaren biföll motionerna. I gemensam votering segrade Första Kammarens beslut, i följd hvaraf superfosfat åsattes en tullsats af 25 öre för 100 kilogram, hvilken tullsats fortfarande är gällande.

Väl har, på sätt motionären uppgifvit, priset å superfosfat, sedan tullen åsattes, ej obetydligt stigit, men det torde med säkerhet kunna antagas, att denna prisstegring endast till mycket ringa del är beroende på den åsatta tullen och att orsaken i stället måste sökas i den allmänna prisstegring å råämnen, arbetslöner och brännmaterialier, som sedan dess egt rum. Härförutom torde böra bemärkas, att enligt utskottet lemnade upplysningar priset å superfosfat för närvarande är i sjunkande, och att utsigt förefinnes, att detta kommer att fortfara. I allt fall kan enligt utskottets mening den obetydliga tullsatsen, som utgör endast omkring tre procent af varans värde, icke anses vara för jordbruket betungande, hvarförutom jordbrukarne, derigenom att den inhemska tillverkningen upprätthålles, erhålla större utsigt att komma i åtnjutande af en god vara, än om de blifva hänvisade till den utländska superfosfaten, som ofta visat sig

vara af underhaltig beskaffenhet. För fabrikationen af superfosfat är tullen deremot af stor betydelse. Före tullens åsättande hade denna fabrikation att kämpa mot en synnerligen svår utländsk konkurrens; och att fabrikationen det oaktadt kunde ega bestånd och fabrikerna lemna en skälig vinst berodde till väsentlig grad derpå, att fabrikerna vid sidan af superfosfattillverkningen drefvo handel med konstgjorda gödningsämnen samt annan industriel verksamhet. Det skulle enligt utskottets åsigt icke vara välbetänkt att nu beröfva superfosfatfabrikerna det tullskydd, som så nyligen blifvit dem tilldeladt, och det torde icke kunna nekas, att, om så sker och den utländska konkurrensen skulle blifva dem öfvermägtig, så att fabrikationen måste nedläggas, jordbruket häraf skulle lida skada både genom sämre vara och till äfventyrs ökade pris.

Då härtill kommer, att så kort tid förflutit, sedan tullen trädde i kraft, att inga officiela uppgifter finnas tillgängliga om densammas verkan i afseende å in- och utförseln samt tillverkningen af superfosfat, samt det under alla omständigheter måste anses olämpligt att genom täta tullförändringar ofta ändra de vilkor, under hvilka en industri arbetar, kan utskottet för sin del icke biträda motionärens förslag, utan hemställer,

3:o) att Riksdagen måtte, med afslag å herr Emthéns motion, besluta, att gällande tullsats å superfosfat skall bibehållas oförändrad.

Väfnader. Rubrikerna n:is 696—699 i gällande tulltaxa äro af följande lydelse:

Väfnader:

af lin, hampa eller andra ej specificerade vegetabiliska spånadsämnen, med eller utan inblandning af bomull eller jute:

a) släta, tvåskaftade och sådana kyprade, hvilkas hela yta är till väfnadssättet likartad (icke mönsterväfd), satin eller atlasväfnad undantagen:

696. som på en yta af 1 cm. i qvadrat innehålla tillsammans högst 25 varp- och inslagstrådar, äfvensom all segelduk 1 kilogram 0: 25;

697. som på en yta af 1 cm. i qvadrat innehålla tillsammans mer än 25 till och med 35 varp- och inslagstrådar 1 kilogram 0: 45;

698. som på en yta af 1 cm. i qvadrat innehålla tillsammans mer än 35 till och med 50 varp- och inslagstrådar 1 kilogram 1: —;

699. som på en yta af 1 cm. i qvadrat innehålla tillsammans mer än 50 varp- och inslagstrådar ..... 1 kilogram 1: 75.

I sin ofvanberörda motion föreslår nu herr *Hallin*, att Riksdagen måtte besluta,

»att tullen skall höjas för väfnader af lin, hampa eller andra ej specificerade vegetabiliska spånadsämnen, med eller utan inblandning af bomull eller jute:

a) släta, tvåskaftade och sådana kyprade, hvilkas hela yta är till väfnadssättet likartad (icke mönsterväfd), satin- eller atlasväfnad undantagen:

som på en yta af 1 centimeter i qvadrat innehålla tillsammans högst 25 varp- och inslagstrådar, äfvensom all segelduk, *till 75 öre för kilogram;*

som på en yta af 1 centimeter i qvadrat innehålla tillsammans mer än 25 till och med 35 varp- och inslagstrådar, *till 90 öre för kilogram;*

som på en yta af 1 centimeter i qvadrat innehålla tillsammans mer än 35 till och med 50 varp- och inslagstrådar, *till 1 krona 25 öre för kilogram;*

som på en yta af 1 centimeter i qvadrat innehålla tillsammans mer än 50 varp- och inslagstrådar,..... *till 2 kronor för kilogram;*

och att, under förutsättning att den här ofvan föreslagna tullförändringen varder af Riksdagen beslutad, Riksdagen jemväl måtte besluta, att de nya tullsatserna genast må få träda i kraft.»

Till stöd för detta förslag anföres i motionen följande:

»Den inhemska industrien har, tack vare 1888 års tullsystem, gått ansenligt framåt till stor fördel för såväl det inhemska kapitalet som för den svenske arbetaren. Detta framåtgående kan ej vara annat än glädjande för en sann fosterlandsvän.

Efter införandet af detta tullsystem, som upphjelpt så många olika industrigrenar inom vårt land, har det dock visat sig, att en och annan oegentlighet vid tullarnes bestämmande blifvit begången, hvilken det tillkommer lagstiftaren att afhjelpa.

Inom vårt land finnas flera fabriker för tillverkning af en sådan massartikel, som är och alltid förblifver en nödvändighetsvara för oss, nemligen *linnevaror*, hvilka dessutom i rätt stor utsträckning såsom *hemslöjd* tillverkas inom Vestergötland, Halland m. fl. provinser. Denna in-

dustrigren åtnjuter för närvarande ett tullskydd, som ställer sig mycket ogynsamt för den svenske industriidkaren, men deremot till stor fördel för utländingen, hvilken härigenom skördar den förtjenst, som eljest skulle stanna inom landet.»

Efter att hafva lemnat en redogörelse för gällande tullsatser å linnegarn samt ifrågavarande väfnader, fortsätter motionären:

»Den förbrukande allmänheten köper numera uteslutande *blekt* linneväf, hvarför linneväfvaren, som således i sin ordning måste använda *blekt* garn och ej alltid kan få sitt behof deraf här i landet, ser sig nödsakad att importera detta. Han har då att härför betala en tull af 40 öre för kilogram och kan under sådana förhållanden icke konkurrera med de utländska fabrikanterna, hvilka kunna hit sända sin färdiga vara, som då drager lägre tull än den för den svenske linneväfvaren nödvändiga råvaran, linnegarn.

Af kongl. kommerskollegii berättelser framgår ock, att importen af linneväf, särskildt den glesare väfven, med ett trådantal af högst 25 trådar per qvadratcentimeter, år efter år är i ständigt stigande.»

Härjemte hafva i motionen införts följande statistiska uppgifter:

År 1894 importerades:

178,383	kg.	linneväf,	högst	25	trådar	per qvadrat-cmtr	för kr.	356,766: —
91,951	»	» ,	26—35	»	»	»	» »	275,853: —
22,588	»	» ,	36—50	»	»	»	» »	90,352: —
25,451	»	» ,	mer än 50	»	»	»	» »	127,255: —

År 1895 importerades:

240,586	kg.	linneväf,	högst	25	trådar	per qvadrat-cmtr	för kr.	481,172: —
112,475	»	» ,	26—35	»	»	»	» »	337,425: —
24,957	»	» ,	36—50	»	»	»	» »	99,828: —
27,578	»	» ,	mer än 50	»	»	»	» »	137,890: —

År 1896 importerades:

287,705	kg.	linneväf,	högst	25	trådar	per qvadrat-cmtr	för kr.	575,410: —
101,543	»	» ,	26—35	»	»	»	» »	304,629: —
25,307	»	» ,	36—50	»	»	»	» »	101,228: —
26,395	»	» ,	mer än 50	»	»	»	» »	131,975: —

År 1897 importerades:

292,177	kg.	linneväf,	högst	25	trådar	per qvadrat-cmtr	för kr.	584,354: —
125,986	»	» ,	26—35	»	»	»	» »	377,958: —
28,145	»	» ,	36—50	»	»	»	» »	112,580: —
26,589	»	» ,	mer än 50	»	»	»	» »	132,945: —

År 1898 importerades:

327,478	kg.	linneväf,	högst	25	trådar	per qvadrat-cmtr	för kr.	654,956: —
114,133	»	» ,	26—35	»	»	»	» »	342,399: —
38,501	»	» ,	36—50	»	»	»	» »	154,004: —
32,238	»	» ,	mer än 50	»	»	»	» »	161,190: —

Tullsatserna för ifrågavarande slag af linnevaror voro före år 1892 bestämda till följande belopp, nemligen: för högst 25-trådig linneväfnad 19 öre för kilogram, för 26—35-trådig 35 öre för kilogram, för 36—50-trådig 90 öre för kilogram och för mer än 50-trådig en krona 50 öre för kilogram. Den år 1888 tillsatta tullkomitén hemstälde i sitt förslag till ny tulltaxa om höjning af tullsatserna till nuvarande belopp, hvilken hemställan jemväl upptogs i den till 1892 års riksdag aflåtna kongl. propositionen med förslag till ny tulltaxa. Riksdagen antog ock den kongl. propositionen i denna del, hvarefter de sålunda bestämda tullsatserna oförändrade varit gällande och inga förslag om ändring deri förekommit förr än nu.

Det af motionären väckta förslag innebär visserligen höjning af tullsatserna å samtliga ifrågavarande slag af linneväfnader; dock träffas enligt detsamma de billigare och gröfre slagen af den ojemförligt största förhöjningen. Under det att nemligen för högst 25-trådig linneväf och segelduk föreslagits en tullsats af ända till tre gånger beloppet af den nu utgående och för 26—35-trådig linneväf en förhöjning till dubbla beloppet, har för finare linneväf föreslagits en förhöjning af allenast 25 öre för kilogram.

Hvad nu först angår sistnämnda finare linneväfnader, torde de nu gällande tullsatserna, för 36—50-trådig väf en krona för kilogram och för mer än 50-trådig väf en krona 75 öre för kilogram, i betraktande af dessa varors ganska betydliga tyngd utgöra ett fullt tillräckligt skydd, rätt afpassadt i förhållande till varuvärdet. Detsamma gäller enligt utskottets förmenande jemväl om 26—35-trådig linneväf, som drager en tull af 45 öre för kilogram. Någon klagan från fabrikanterna af dessa nu nämnda slag af linneväfnader öfver otillräckligt skydd har icke heller, så vidt utskottet har sig bekant, förekommit. Motionärens hela framställning synes ock hufvudsakligen gå ut på, att skyddet för den billigaste varan, högst 25-trådig väfnad, skulle vara för lågt och behöfva ökas, i synnerhet som, enligt hvad motionärens med den officiela statistiken öfverensstämmande uppgifter om införseln utvisa, den största stegringen i importen träffat just detta slag af linneväf. Härvid är dock att märka, att denna import består af, förutom segelduk, dels handduksväf, hvilken likväl är af sådan

beskaffenhet, att densamma i regel torde användas endast till gröfre handdukar, dels, och hufvudsakligast, af s. k. mellanlägg. Denna vara, som finner användning vid tillverkningen af kläder, är starkt appreterad och på grund häraf särdeles tung. Appreteringen åstadkommes med maskiner af så invecklad och dyrbar beskaffenhet, att anskaffandet af sådana endast kan löna sig för fabriker, som arbeta för en mycket stor marknad. Någon tillverkning af sådant appreteradt mellanlägg förekommer icke inom landet och torde icke heller kunna komma till stånd, då marknaden för sådan vara inom vårt land icke är tillräckligt stor att tillåta någon fabrik att anskaffa de erforderliga maskinerna. Det synes derför utskottet obilligt att genom en höjd tullsats betydligt fördyra ett material, hvaraf ett stadigt behof förefinnes, och som icke kan inom landet åstadkommas. — Den ofvan omnämnda gröfre handduksväfven tillverkas deremot i Sverige äfven såsom föremål för hemslöjd. Denna drifves emellertid i ganska stor skala, särdeles i Halland och Vestergötland, och synes icke vara i någon afsevärd grad besvärad af någon på otillräckligt skydd beroende utländsk konkurrens. Visserligen är, såsom motionären uppgifver, tullen å blekt linnegarn 40 öre för kilogram, således högre än tullen å linneväf af ifrågavarande slag; men blekt linnegarn torde ingalunda uteslutande användas vid tillverkningen af sådan linneväfnad. Det vanligaste fallet är deremot, att varan tillverkas af oblekt garn och derefter färdig blekes i solen, således utan särskilda kostnader för blekningen. Icke heller i fråga om detta slags linneväf kan utskottet finna skäl biträda motionärens förslag.

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet:

4:o) att Riksdagen måtte, med afslag å herr Hallins motion, besluta,

a) att tullen för väfnader af ifrågavarande slag, som på en yta af 1 cm. i qvadrat innehålla tillsammans högst 25 varp- och inslagstrådar, äfvensom all segelduk måtte bibehållas oförändrad;

b) att tullen för väfnader af ifrågavarande slag, som på en yta af 1 cm. i qvadrat innehålla tillsammans mer än 25 till och med 35 varp- och inslagstrådar, måtte bibehållas oförändrad;

c) att tullen för väfnader af ifrågavarande slag, som på en yta af 1 cm. i qvadrat innehålla tillsammans mer än 35 till och med 50 varp- och inslagstrådar, måtte bibehållas oförändrad; och

d) att tullen för väfnader af ifrågavarande slag, som på en yta af 1 cm. i qvadrat innehålla tillsammans mer än 50 varp- och inslagstrådar, måtte bibehållas oförändrad; samt

5:o) att, vid bifall till utskottets under punkt 4:o) gjorda hemställan, motionärens yrkande angående tiden för tillämpningen af de utaf honom föreslagna tullsatserna måtte anses hafva förfallit.

Stockholm den 12 februari 1900.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer

vid *punkten* 2:o)

af herr *af Burén*, hvilken yttrat:

»För att motverka den mycket stigande och onödiga importen af spelkort, anser jag, att utskottet bort tillstyrka den i ämnet väckta motionen.»

samt vid *punkten* 3:o)

dels af herrar *Fredholm*, *G. Jansson*, *Lundström*, *Meyer*, *O. Persson*, *J. Bromée* och *S. M. Olsson*, hvilka anfört:

»Med åberopande af bevillningsutskottets betänkande n:o 15 vid 1898 års riksdag och med stöd af deri (punkt 7:o) anförda skäl för tullfrihet vid införsel af superfosfat, hafva vi funnit oss icke kunna biträda utskottets i denna punkt gjorda hemställan, utan få i stället i likhet med motionären yrka

att tullen å superfosfat borttages.»

dels ock af herr grefve *H. E. G. Hamilton*.